

Kerloven udkom, har jeg offentlig udtalt, at jeg fandt, at der paa Landet burde tilstaaes en større Næringsfrihed, og jeg troer, at der var Mange, der vare enige med mig heri, men der var vist Faa eller Ingen i Byerne, som havde ventet, at denne Forandring skulde blive indført paa den Maade, som skeet er. Et Princip kan i og for sig være fuldkomment rigtig, men naar det gjennemføres paa en uheldig Maade, kan det, hvor rigtigt det end er, virkelig afstedkomme Fare. Jeg troer, at den Maade, hvorpaa Næringsfriheden indførtes paa Landet, var saare uheldig, først og fremmest for Byerne, og paa Grund af den Bøvelvirkning, der finder Sted mellem Byerne og Landet, har den ogsaa haft sine uheldige Følger for Landet. Det er almindeligt anerkjendt, at naar man gjør store Forandringer i det Bestaaende, skal det skee gradviis, men det er netop det, som ikke skee, og det er ganske vist, at der herved er afstedkommet stor Fare, og jeg troer, at den store Krisis, som overgik Landet i Slutningen af 1857, vilde i Byerne ikke have afstedkommet saa store Farer, hvis man med Hensyn til Indførelsen af Næringsfriheden paa Landet var gaaet frem paa en mere forsigtig Maade. Jeg troer, at Klagerne fra Byerne ere rettede paa, at Næringsfriheden er indført paa en uheldig Maade, men ikke paa, at man har gjort Forandring i de da bestaaende Forhold, som, idetmindste efter min Mening, nok kunde trænge til nogen Forandring. Hvorvidt der nu bør lægges en Bygningsafgift paa Landet, er Noget, jeg ikke bestemt skal udtale mig om i dette Dieblik; men jeg troer, at det kun lidt vil tilfredsstille Byerne, at de ikke alene skulle betale ligesaa Meget i Bygningsafgift som hidtil, men endog saa noget Mere, og at de saa skulle have den Trøst, at der nu ogsaa lægges Bygningsafgift paa Landet. Hvis man vil fordele den Bygningsafgift, der for Tiden spares saavel i Byerne som paa Landet, paa en saadan Maade, at Landet kommer til at spare en større Deel deraf, end det nu gjør, vilde derved en virkelig Lettelse for Byerne være tilstede, hvorimod det neppe kan siges at være skeet paa en heldig Maade i det foreliggende Lovudkast. Det er saameget behynderligere, at man her vil paalægge en ny

Byrde, da der som bekjendt i Landsstthinget er forelagt en anden Lov, som ogsaa gaaer ud paa en ny Skat. Det forekommer mig, som allerede flere andre ærede Talere have httret, at disse to Lovforslag staae i nogen Forbindelse med hinanden, og at man har Vanskelighed ved at behandle det ene uden at vide, hvilket Resultat man kommer til med Hensyn til det andet. Jeg skal ikke her komme til nærmere at tale om Indkomstskatten. Vilde man ikke paalægge Indkomstskat og derimod forøge Bygningsafgiften, saa vilde Spørgsmaalet blive et andet, men herom er der jo for Dieblirket ikke Tale. Jeg kunde maastee i saa Fald være tilbøielig til at gaae ind derpaa, især hvis man vil indføre en Indkomstskat i Kjøbstæderne, hvor jeg troer, at man langt vilde foretrække en Skat efter Formue og Veilighed fremfor en Indkomstskat; men jeg skal, som sagt, da det Spørgsmaal ikke foreligger, ikke komme nærmere ind paa det, men kun udtale, at saaledes som Lovforslaget nu er, tvivler jeg om, at det vil tilfredsstille i Byerne. Hvad Enkeltighederne i Loven angaaer, skal jeg kun udtale mig ganske kort derom. Det er bestemt, at Ciieren skal betale Skat af udbvendigt Maal og Leieren af indvendigt Maal. Dette forekommer mig allerede i og for sig at være uheldigt, men jeg vil tillige henstille, at man ikke i Loven optager Noget om, hvor Meget Leieren skal betale; det troer jeg er Noget, som man skal lade være en Sag mellem Ciieren og Leieren, og hvorom jeg ikke troer, at der behøver at indeholdes Noget som helst i Loven. Hvad Scalaen angaaer, er jeg fuldkomment enig om, hvad allerede fra flere Sider er udtalt, at den i meget bethdelig Grad burde simplificeres. Der bør være færre Classer, og Beregningen bør vistnok ogsaa skee efter hele Stillinger og ikke efter Brødt, som det her er foreslaaet. Jeg indseer ikke, naar man gjør en saa væsentlig Forandring, som her er foreslaaet, hvorfor man ikke vil simplificere Opkrævningen og Beregningen saa meget som muligt. Jeg kan ogsaa slutte mig til, hvad der af andre Talere er udtalt om den store Byrde, som heræfter vil blive lagt paa Sogneforstanderskaberne; jeg troer, at det vil være langt lettere at lægge denne Byrde over paa Branddirecteurerne, som jo allerede hidtil have havt